

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 10 september 2019
(OR. en)

12044/19

JAI 903
FREMP 111
POLGEN 153
AG 36

FÖLJENOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Delegationerna
Ärende:	STÖRRE RESPEKT FÖR RÄTTSSTATSPRINCIPEN I UNIONEN: DISKUSSIONSUNDERLAG FRÅN ORDFÖRANDESKAPET

För delegationerna bifogas inför allmänna rådets möte den 16 september 2019 ett diskussionsunderlag från ordförandeskapet om hur man kan öka respekten för rättsstatsprincipen i unionen.

Bilaga: STÖRRE RESPEKT FÖR RÄTTSSTATSPRINCIPEN I UNIONEN –
DISKUSSIONSUNDERLAG FRÅN ORDFÖRANDESKAPET

STÖRRE RESPEKT FÖR RÄTTSSTATSPRINCIPEN I UNIONEN – DISKUSSIONSUNDERLAG FRÅN ORDFÖRANDESKAPET

1. Våra gemensamma värden är grunden för Europas frihet, säkerhet och välbefinnande. Bland dessa värden har rättsstatsprincipen en central roll som hörnsten i våra demokratiska samhällen. Den är vår styrka och en enande kraft.
2. Vi får emellertid aldrig ta rättsstatsprincipen för given, och vi måste aktivt stärka och bevara den.
3. Att medlemsstaterna respekterar rättsstatsprincipen är nödvändigt för att EU ska ha legitimitet och kunna fungera väl. Unionen kan främja välbefinnande och ta itu med de utmaningar som vi står inför bara om vi står enade och förlitar oss på våra gemensamma värden.
4. För att EU ska vara effektivt och trovärdigt och ha acceptans hos allmänheten är det absolut nödvändigt att vi värnar våra grundläggande värden. Respekten för rättsstatsprincipen är en nödvändig förutsättning för att våra medborgare ska kunna komma i åtnjutande av sina rättigheter enligt EU-rätten. Den är avgörande för att vi ska kunna säkerställa ett förutsägbart företagsklimat och lika villkor och för att bevara ett välfungerande område med frihet, säkerhet och rättvisa. Vidare finns det en koppling mellan rättsstatsprincipen och motståndskraften hos våra demokratiska samhällen samt trovärdigheten i unionens yttre åtgärder, inbegripet våra insatser för att främja mänskliga rättigheter över hela världen.
5. Rättsstatsprincipens centrala roll framhävs i den nya strategiska agendan 2019–2024, vilken har antagits enhälligt av Europeiska rådet. Enligt agendan är rättsstatsprincipen den främsta garanten för att våra gemensamma värden respekteras fullt ut av alla medlemsstater och EU.

6. Det finns även ett brett stöd hos allmänheten för att stärka rättsstatsprincipen, vilket framgår av den Eurobarometer-undersökning som publicerades i juli 2019. Våra medborgare fäster stor vikt vid att rättsstatsprincipen respekteras. Flertalet medborgare tycker emellertid att de inte är tillräckligt välinformerade när det gäller hur rättsstatsprincipen respekteras i praktiken.
7. Många av EU:s institutioner, organ och byråer har nyligen vidtagit åtgärder för att försvara och stärka rättsstatsprincipen, något som belyser det faktum att detta är en uppgift för oss alla.
8. I sitt meddelande av den 17 juli 2019 [COM (2019) 343 final] identifierar kommissionen ett flertal åtgärder för att stärka rättsstatsprincipen inom unionen. I meddelandet uppmanas uttryckligen rådet och medlemsstaterna att överväga olika sätt att främja rättsstatliga standarder, bland annat i samband med pågående eller kommande diskussioner om rättsstatsprincipen,
9. Rådet, som är den institution där alla medlemsstaternas ministrar samlas kring samma bord, utgör ett unikt forum för utbyte av idéer och information om rättsstatsprincipen.
10. Den 16 december 2014 åtog sig rådet och de medlemsstater som var församlade i rådet att upprätta en dialog mellan samtliga medlemsstater i syfte att främja och värna rättsstatsprincipen inom ramen för fördragen. Enligt ordförandeskapets sammanfattning av utvärderingen av dialogen om rättsstatsprincipen (dok. 14565/16) bör dialogen återigen utvärderas före utgången av 2019.
11. Inför denna utvärdering uppmanar Finlands ordförandeskap ministrarna att vid allmänna rådets möte den 16 september inleda en diskussion om hur man kan stärka rättsstatsprincipen i unionen. Efter mötet kommer ordförandeskapet att skicka ut ett frågeformulär till alla medlemsstater. Utfallet av frågeformuläret kommer att presenteras vid allmänna rådets möte i november, så att rådet kan utvärdera den årliga dialogen om rättsstatsprincipen och sedan, om det så finner lämpligt, nå en överenskommelse om hur dialogen ska se ut i framtiden.

12. Delegationerna uppmanas att vid mötet den 16 september diskutera den aktuella frågan om hur och med hjälp av vilka konkreta åtgärder rådet kan bidra till det övergripande målet att stärka rättsstatsprincipen i unionen. De uppmanas särskilt att besvara följande frågor:

- Hur kan rådet använda sig av granskningscykeln för rättsstatsprincipen, vilken kommissionen hänvisar till i sitt meddelande av den 17 juli 2019?
- Bör rådets årliga dialog om rättsstatsprincipen – i stället för eller som komplement till de nuvarande tematiska diskussionerna – vara en allmän diskussion om läget och den senaste tidens utveckling på området?
- Vad tycker ni att en periodisk mekanism för inbördes utvärdering skulle ha för funktion bland verktygen för att stärka rättsstatsprincipen, och hur skulle en sådan mekanism interagera med den av kommissionen föreslagna granskningscykeln för rättsstatsprincipen?